

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA SOCIOLOGIE, ANDRAGOGIKY A KULTURNÍ ANTROPOLOGIE

Ako ľudia s menšinovou sexuálnou orientáciou vnímajú LGBT komunitu?

Bakalářská diplomová práce

Obor studia: kulturní antropologie

Autor: Ester Vysoká

Vedoucí práce: Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.

Olomouc 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou prací na téma „název diplomové práce“ vypracoval(a) samostatně a uvedl(a) v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použil(a).

V Olomouci dne. Podpis

Ďakujem môjmu vedúcemu práce, že ma neraz zachránil dobrými radami a odbornou literatúrou a zároveň ďakujem aj doktorovi Rodriguezovi, že so mnou konzultoval moju prácu z antropologického hľadiska. Ďalej ďakujem participantom, ktorí boli ochotní mi venovať svoj čas a tak isto gatekeeperom, ktorí mi odporučili participantov.

Taktiež ďakujem mojím rodičom, ktorí pri mne stáli počas celého môjho štúdia, kamarátom, ktorí ma vždy priviedli na krajšie myšlienky a množstvu úžasných ľudí v mojom okolí, ktorí ma inšpirovali.

Nakoniec by som sa chcela poďakovať aj Univerzite Palackého za to, že mi umožnila študovať to, čo ma baví. Aj keď to vždy nebola ľahká cesta.

Anotace Jméno a příjmení:	<i>Ester Vysoká</i>
Katedra:	Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie
Obor studia:	<i>Kulturní antropologie</i>
Obor obhajoby práce:	<i>kulturní antropologie</i>
Vedoucí práce:	Mgr. Martin Fafejta, Ph.D.
Rok obhajoby:	2018
Název práce: Ako ľudia s menšinovou sexuálnou orientáciou vnímajú LGBT komunitu?	
Anotace práce: V mojej práci som sa zamerala na otázku, či LGBT minorita vytvára LGBT komunitu, aký je popis členstva podľa samotných LGBT osôb a aké faktory ovplyvňujú homogenitu komunity, v prípade, že existuje. Ku práci som robila výskum, ktorý obsahoval pološtrukturované rozhovory. Následne som používala zakotvenú teóriu ako výskumný dizajn na spracovanie práce.	
Klíčová slova: LGBT komunita, komunita, LGBT menšina, LGBT, sexualita, homosexualita, bisexualita	
Title of Thesis: How people with minority sexual orientation perceive LGBT community?	
Annotation: In my thesis I focused on question whether LGBT minority is forming LGBT community, how LGBT people are perceiving membership in this community and factors which might have influence on LGBT community, if such community exists. Part of my thesis are half-structured interviews. Afterwards, I used grounded theory for processing the thesis.	
Keywords: LGBT community, community, LGBT minority, LGBT, sexuality, homosexuality, bisexuality	
Názvy příloh vázaných v práci:	
Počet literatury a zdrojů: 36	
Rozsah práce:	46 stran (84 283 znaku s mezerami)

Obsah	
Úvod	5
1 Teória	6
1.1 Všeobecné informácie o LGBT komunitě	6
1.2.1 Situácia v Českej republike	14
1.2.1.1 Situácia v Olomouci	16
1.2.1.2 LGBT organizácie v Českej republike	17
2 Metodológia	21
3 Výskum	26
3.1 Je LGBT komunita naozaj komunitou?	26
3.2 Faktory, ktoré môžu vplývať na komunitu	36
Záver	46
Zdroje	49

Úvod

Pojem LGBT komunita je často používaný v rôznych oblastiach našich životov, napríklad v médiách, politike alebo v súkromných konverzáciách. V dnešnej dobe je s ním často narábané ako s homogénnou a nemennou skupinou občanov, ktorí majú rovnaké hodnoty a ciele. Ak sa skúma vzťah ku tejto komunite, väčšinou sa skúma vzťah heterosexuálnej majority ku LGBT komunite. Napriek tomu, len málo výskumov- ak vôbec nejaké- sa zaoberá samotnou LGBT komunitou.

Tiež je otázne, či je možné hovoriť o LGBT komunite, keďže skratka LGBT označuje početnú skupinu ľudí, ktorí nemusia mať spoločné vôbec nič okrem istej inakosti. O podobnom prípade polemizuje Iris Marion Young vo svojom diele *Gender as seriality*. Píše práve o tom, že ženy nie sú homogéna skupina a ich gender je len jedna časť ich identity.¹ Dielo, ako je práve *Gender as seriality*, by sa pokojne dalo napísať aj o LGBT menšine.

Sama som brala slovné spojenie LGBT komunita za samozrejmosť, je často používané v rozhovoroch a aj v médiách. Avšak, je pravda, že nie každá minorita musí tvoriť komunitu. Práve preto som si vybrala túto tému. Zaujímalo ma, ako a či vôbec osoby s minoritnou orientáciou vnímajú LGBT komunitu. Zároveň som si všimla, že LGBT komunita je často zobrazovaná cez aktivizmus a organizácie. Avšak, tomuto som sa chcela vyhnúť. Preto ma zaujímal hlavne názor obyčajných ľudí s menšinovou orientáciou a práve ich pohľad na LGBT komunitu.

¹ Young, I.M., *Gender as Seriality: Thinking about Women as a Social Collective*, 1994

1 Teória

1.1 Všeobecné informácie o LGBT komunite

Najzákladnejšia otázka je „Čo je to komunita?“. Definovať komunitu je veľmi náročné, pretože rôzni autori teoretických diel v nich majú obsiahnuté rôzne definície. To sa však v antropológií stáva pomerne často.

Podobným problémom sa zaoberá aj Iris Marion Young vo svojej práci *Gender as seriality*. Polemizuje o tom, či je možné vnímať ženy ako komunitu, keďže ich nespája ani lokalita a kultúra, ani podobné záujmy či hodnoty.² Takýmto istým spôsobom môžeme uvažovať aj o LGBT minorite. Vo svojej podstate ich spája len istý druh inakosti. Osoba, ktorá sa vymyká heteronormativite alebo nemôže byť jednoznačne označená ako muž alebo žena, je zaradená do LGBT minority, poprípade je označená slovom queer-tomuto pojmu sa budem venovať na nasledujúcich stranách. Táto problematika môže byť vnímaná ako polarita medzi „my“ a „oni“, kedy „my“ je vnímané ako heterosexuálna majorita a „oni“ ako všetky osoby, ktoré do nej istým spôsobom nezapadajú. Týmto spôsobom sa však vytvára opozícia medzi heteronormativitou a homosexualitou. Avšak, tým čiastočne zaniká priestor pre menšiny, ktoré nepatria ani do jedného z týchto protipólov, ako je napríklad bisexualita a pansexualita, ktoré tvoria určité medzistupne a tak isto aj asexualita, ktorá sa nachádza úplne mimo tejto škály.

Pre svoju prácu som si vybrala definíciu od Davida Mc Millana a Davida Chavisa. Vo svojom článku publikovanom v *Journal of Community Psychology* rozlišujú štyri hlavné znaky komunity: členstvo (membership), vplyv (influence), integrácia a napĺňanie potrieb (integration and fulfillment of needs) a zdieľané emocionálne spojenie (shared emotional connection).

² Young, I.M., *Gender as seriality*, 1994, str. 718

Vplyv musí fungovať obojstranne, na to, aby bola komunita silná. Na jednu stranu, komunita musí mať vplyv na jej členov ale pre členov je dôležité, aby mali aj oni vplyv na komunitu. Tak isto silná komunita by sa mala snažiť napĺňať potreby svojich členov často len tým, že združuje ľudí, ktorí dokážu napĺňať svoje potreby navzájom. Pri emocionálnom spojení záleží hlavne na kvantite kontaktu ale taktiež aj na tom, aké chvíle komunita prežíva. Silné emócie a vypäté situácie majú tendenciu posilniť puto medzi členmi komunity.³

Mc Millan a Chavis ďalej špecifikujú členstvo v komunite. „*Aby sme to zhrnuli, členstvo má päť atribútov: hranice, emocionálne bezpečie, pocit súnáležitosti a identifikácie, osobný vklad a spoločný systém symbolov. Tieto atribúty spolu pracujú a prispievajú ku pocitu, kto je súčasťou komunity a kto nie.*“⁴

Zatiaľ čo definovať komunitu je častokrát komplikované, definovať LGBT menšinu je jednoduché. V publikácii *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* je menšina vytvorená na základe orientácie bez ohľadu na sebaidentifikáciu. „*Za příslušníka LGB menšiny lze považovat každého s menšinovou sexuální orientací bez ohledu na to, zda se za jejího příslušníka sám „uvědoměle“ považuje.*“⁵ S touto definíciou teda pracujem v celej svojej práci.

V predchádzajúcich odstavcoch som načrtla rozdiel medzi základnými pojmami potrebnými pre empirickú časť mojej práce- minorita a komunita. Avšak, v súvislosti s LGBT tematikou sa spája aj mnoho iných

³ McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v American Journal of Community Psychology, 14(1), 1986, str. 8

⁴ Pozn.: Preložené z originálu: „*To summarize, membership has five attributes: boundaries, emotional safety, a sense of belonging and identification, personal investment, and a common symbol system. These attributes work together and contribute to a sense of who is part of the community and who is not.*“ McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v American Journal of Community Psychology, 14(1), 1986, str. 11

⁵ Beňová, K. & Goga, S. & Gjuríčová, J. a kol., *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 9, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

pojmov. Základným z nich je skratka samotná, ktorá predstavuje lesby, gayov, bisexuálov a transgender osoby. Lesby a gayovia sa nazývajú kolektívnym pojmom homosexuáli, ktorý je definovaný v antropologickom slovníku ako „*stejnopohlavní láska, sexuální náklonnost k osobám téhož *pohlaví [...]*“⁶ Tento súhrnný pojem sa delí na pojem lesba v prípade žien a gay v prípade mužov. Zatiaľ čo pojem gay je zaužívaný, o pojme lesba sa stále polemizuje. V niektorých prípadoch sa taktiež používa pojem lesbička. Tento pojem ale môže evokovať dojem, že homosexuálna orientácia u žien je len dôsledok nevyzretosti a predstavuje len prechodnú fázu.⁷

Bisexualita je definovaná ako „[...] *sexuální a emocionální náklonnost k osobám obou pohlaví [...]*“.⁸ Avšak je problematické definovať presnú hranicu medzi homosexualitou, bisexualitou a heterosexuálnou. Z pohľadu Alfreda Kinseyho existujú rôzne stupne medzi homosexualitou a heterosexuálnou. Svoje výskumy publikoval v rokoch 1948 a 1953 v knihách s názvom *Sexual Behavior in the Human Male*⁹ a *Sexual Behavior in the Human Female*¹⁰. Prezentuje v nich škálu od 0 do 6, na ktorej je 0 považovaná za striktnú heterosexuálnu a 6 za striktnú homosexualitu.¹¹ Avšak, je diskutabilné, či sa za bisexualitu môže považovať len tretí stupeň alebo je možné za bisexualitu považovať všetky stupne od prvého až po piaty. Zároveň, sexuológovia Brzek a Pondělíčková- Mašlová argumentujú, že celoživotne bisexuálnych jedincov je v spoločnosti málo, pretože väčšina bisexuálov preferuje v rôznych obdobiach svojho života rôzne pohlavie partnera.¹² Toto tvrdenie môže vyústiť ku odmietaniu bisexuality ako trvalej orientácie, čím môže

⁶ Malina, J. a kol., *Antropologický slovník*, pojem homosexualita, dostupné online na: <http://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>, stiahnuté 30.1.2017

⁷ Ibid, pojem lesba

⁸ Ibid, pojem bisexualita

⁹ Kinsey, A.C., *Sexual behavior in the human male*, 1948

¹⁰ Kinsey, A.C., *Sexual behavior in the human female*, 1953

¹¹ Kinsey Institute, *The Kinsey Scale*, dostupné online na:

<https://www.kinseyinstitute.org/research/publications/kinsey-scale.php>, stiahnuté 30.1. 2017

¹² Brzek, A. & Pondělíčková-Mašlová, J., *Třetí pohlaví?*, 1992, s.14-18

dochádzať ku vylučovaniu bisexuálov ako jednej zo zložiek v prípade, že by LGBT osoby tvorili komunitu. Navyše, môže dochádzať ku tomu, že z bisexuálov sa jednoducho stane neviditeľná menšina, pretože v období, keď majú partnera rovnakého pohlavia, „skrývajú“ sa v lesbickej alebo gay menšine a v prípade, že majú partnera opačného pohlavia, „skrývajú“ sa v heterosexuálnej majorite.

T v skratke LGBT je najširší pojem zo všetkých. Najčastejší pojem je transgender ako osoba, ktorá akýmkoľvek spôsobom prekračuje hranice príslušných genderových stereotypov. Rozšírený je aj pojem transsexualita, ktorá ale na rozdiel od transgenderizmu označuje len úzku skupinu ľudí, ktorí túžia vystupovať v roli a tele opačného pohlavia.¹³ V anglickom prostredí sa preto zaužíval pojem trans*, ktorý je menej konkrétny.¹⁴ Avšak, genderová identita väčšinou nesúvisí s orientáciou. Pretože medzi transgender osobami sú homosexuáli, bisexuáli a tak isto aj heterosexuáli.

V niektorých prípadoch sa ku LGBT pridáva tak isto aj I, A a P. I je skratka pre intersexuálov, čiže jedincov „[...] kteří na genitální, gonadální, chromozomální, hormonální a/nebo reprodukční úrovni nesplňují kritéria, na základe kterých euroamerická společnost a medicína určují mužství a ženství jedince.“¹⁵ Avšak, intersexualita sa často nemusí prejavovať na vzhľade jedinca.¹⁶

Asexualita je označenie pre jedincov, u ktorých absentuje sexualita alebo jej časť. Najvýraznejšou menšinou sú aromantickí asexuáli, ktorí netúžia po sexuálnom kontakte ale ani po romantickom vzťahu. Napriek tomu, väčšina asexuálov vyhľadáva romantické vzťahy a udržiava partnerstvá, čo ich ale robí prakticky neviditeľnými. Avšak, aj dnes existuje

¹³ Fafejta, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*, 2004, str. 49

¹⁴ It's pronounced metrosexual, *What does the asterisk in "trans*" stand for?*, dostupné online na: <http://itspronouncedmetrosexual.com/2012/05/what-does-the-asterisk-in-trans-stand-for/#sthash.BByDnZjU.XxLKZQSy.dpbs>, prezreté 20.2.2017

¹⁵ Fafejta, M. *Sexualita a sexuální identita*, 2016, str. 165

¹⁶ Fafejta, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*, 2004, str. 39

diskusia o tom, či je asexualita naozaj orientáciou alebo je to choroba, ktorú treba liečiť, respektíve príznak choroby. Dôvod je zrejmý: naša spoločnosť je založená hlavne na ľudskej sexualite, ktorá sa objavuje takmer všade – v každodenných konverzáciách a interakciách, v reklame a marketingu, v kinematografii a hudbe... Zo sexuality sa stala zaužívaná norma a v prípade, že u niekoho dochádza ku absencii sexuality, môže to byť považované za patologický jav.¹⁷

P ako pansexualita (tiež omnisexualita) môže byť považovaná za podskupinu bisexuality. Zatiaľ čo bisexualita je náklonnosť ku obojm pohlaviam¹⁸, pansexualita môže byť definovaná ako náklonnosť ku ľuďom všeobecne.¹⁹ Na rozdiel od bisexuality, je ešte viac uvoľnená, pretože pansexuál je priťahovaný nie len ku mužom a ženám, ale ku všetkým iným kategóriám genderu alebo tak isto ku osobám, ktoré nepatria ani do jednej kategórie.

Ďalej je potrebné rozlišovať medzi pojmi sexuálna orientácia a genderová identita. V *Analyze situace lesbickéj, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR* je orientácia definovaná ako „obvykle trvalý pocit emocionální a sexuální přitažlivosti k některému pohlaví či v některých případech k pohlavím oběma“. ²⁰ Medzi orientácie môže byť zaradená heterosexuality, homosexualita, bisexualita, pansexualita ale tak isto môže byť medzi orientácie zaradená aj asexualita, napriek tomu, že nenapĺňa definíciu podľa práce *Analyze situace lesbickéj, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*. Genderovú identitu si vytvára každý jedinec prevažne na základe anatómie. No nie vždy sa anatomické pohlavie zhoduje s genderom. Väčšina ľudí si

¹⁷ Fafejta, M. *Sexualita a sexuální identita*, 2016, str. 181-182

¹⁸ Malina, J. a kol., *Antropologický slovník*, pojem bisexualita, dostupné online: <http://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>, stiahnuté 30.1.2017

¹⁹ Ibid, pojem pansexualita

²⁰ Beňová, K. & Goga, S. & Gjuričová, J. a kol., *Analýza situace lesbickéj, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 72, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

genderovú identitu vytvára na základe opozície muž-žena, ale tak isto je možné ju vytvoriť na škále alebo dokonca mimo akýchkoľvek zaužívaných predstavách o genderi.²¹

Pre LGBT menšinu je možné použiť pojem queer, čo je buď synonymum alebo pojem queer je rozšírením pojmu LGBT. Pôvodne pojem queer označoval niečo zvláštne alebo divné v negatívnom zmysle. LGBT aktivisti ho však zbavili negatívneho nádychu, napriek tomu, že jeho význam zostal nezmenený.²² Preto sa pojmom queer nemusia označovať len homosexuálne, bisexuálne a transgender osoby ale aj heterosexuáli, ktorí preferujú iné ako spoločensky konvenčné vzťahy (napr. polyamoria²³ alebo vzťahy založené na submisivite a dominancii).²⁴ Do tejto skupiny je možné zaradiť aj demisexualitu, pri ktorej jedinec cíti sexuálnu príťažlivosť len v prípade, že s danou osobou má blízky vzťah. Avšak, nemusí ísť nutne o romantickú lásku.²⁵ Demisexuál môže pociťovať náklonnosť ku osobám rovnakého a/alebo opačného pohlavia.

LGBT komunita je často prezentovaná ako homogénna skupina, vôbec to nemusí byť realita. V prípade, že LGBT komunita existuje, nemusí byť homogénna a aj v nej sa môžu objaviť konflikty. Najvýraznejší môže nastať medzi mužmi a ženami z dôvodu nerovnosti, ktorá je zakorenená v histórii. Tak isto môže dochádzať ku marginalizácii lesbickej menšiny zo strany gay mužov.²⁶ Významnú rolu môžu tak isto hrať zaužívané stereotypy o mužoch

²¹ Malina, J. a kol., *Antropologický slovník*, pojem gender, dostupné online: <http://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>, stiahnuté 2.2.2017

²² Fafejta, M., *Sexualita a sexuální identita*, 2016, str. 193

²³ Polyamorická osoba udržiava vzťahy s viacerými osobami v emočnej aj sexuálnej sfére. (Fafejta, 2016, str. 189)

²⁴ Malina, J. a kol., *Antropologický slovník*, pojem queer, dostupné online: <http://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>, stiahnuté 30.1.2017

²⁵ AVEN, *General FAQ*, dostupné online na: <http://www.asexuality.org/?q=general.html>, stiahnuté 30.1.2017

²⁶ Beňová, K. & Goga, S. & Gjuričová, J. a kol., *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 12, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

a ženách. V diskusiách o sexualite vystupujú muži ako aktívny, dominantný prvok a ich sexuálny apetít je často násobkom ženského. V gay menšine je potom sexualita znásobovaná tým, že muži nadväzujú vzťahy s mužmi. Naopak ženská sexualita je často spojovaná so striednosťou až frigiditou. Ďalším rozdielom je domnienka, že muži oddeľujú emócie od sexuality a naopak, ženy nedokážu oddeliť tieto dva aspekty.²⁷ Vplyvom týchto stereotypov môže dochádzať ku kritike gay menšiny zo strany lesbických žien (najmä ak ide o ženy ovplyvnené radikálnym feminizmom) a naopak, ku pohrdaniu lesbickej menšiny zo strany gay mužov. Na druhej strane, zaužívané stereotypy môžu vytvárať nátlak na samotných členov menšiny, ktorí sa vymykajú svojím spôsobom života (gay muži, ktorí majú dlhodobé monogamné vzťahy a lesbické ženy, ktoré žijú neviazaným promiskuitným životom).

Napriek tomu, že v mojej práci sa nezaobrám genderovou identitou, gender ako koncept nemôže byť vyňatý z diskusií o LGBT komunite. Ako som písala v predošlom odstavci, aj LGBT menšina je ovplyvnená stereotypmi o ženách a mužoch. V prípade existencie LGBT komunity, tak ako ju mám definovanú v teoretickej časti práce, tieto stereotypy budú nepochybne ovplyvňovať aj homogenitu komunity. Avšak, v prvom rade je potrebné odpovedať na otázku, či muži a ženy tvoria homogénne skupiny? Najmä v prípade žien sa často skloňuje slovné spojenie „práva žien“, ktoré nás nabáda myslieť si, že ženy sú jedna bytosť rozdelená do mnohých tiel. Napriek tomu, definícia ženy nie je jasná. Samozrejme, z biologického hľadiska je žena tá, ktorá má ženské pohlavné orgány a chromozómy XX. Zo sociálneho hľadiska je obťažné nájsť definíciu. Feministická definícia ženy sa často redukuje na „bielu“, heterosexuálnu ženu zo strednej triedy a zameriava sa na ženy na území Európy a severnej Ameriky. Napriek tomu,

²⁷ Fafejta, M., *Sexualita a sexuální identita*, 2016, str. 159;

Cruikshank, M., *The gay and lesbian liberation movement*, 1992, str. 178

gender musí byť vnímaný v kontexte s etnicitou, sexualitou, vekom a náboženstvom. Elizabeth Spelman argumentuje, že nie je možné hovoriť o ženách ako takých ale je potrebné hovoriť o „[...] ‚bielych ženách‘, ‚čiernych ženách‘, ‚Židovských ženách‘, ‚ženách z pracujúcej triedy‘, ‚Brazílskych ženách‘ o každých so špecifickými genderovými charakteristikami.“²⁸ Takým istým spôsobom by sme ale mohli hovoriť o lesbických ženách ako o špecifickej kategórii.²⁹ A aj na tieto by sme sa mali pozerať ako na veľmi rôznorodú skupinu žien, ktoré sa navyše vyznačujú osobitou kultúrou, národnosťou, náboženstvom a vekom a tak ich spája len gender a orientácia, čo ale nemusia byť výrazné časti ich vlastnej identity.

Avšak, tak isto lesbické ženy- a gay muži- môžu mať viacero genderových identít. V práci *Are butch and fem working-class and antifeminist?* sa polemizuje o tom, že zatiaľ čo je rozdelenie na maskulínne (butch) a femínne (fem) ženy typické pre lesbickú menšinu, je to len spôsob, ako nájsť svoje miesto vo svete, ktorý je ovládaný mužmi a v skutočnosti môže viesť k útlaku femínnych žien.³⁰ Napriek tomu, rozdelenie na maskulínne a femínne ženy nemusí byť presné a tak isto nemusí vypovedať o dominancii a submisivite. V prípade mužov môže ísť o podobné rozdelenie, avšak diskusia o genderových rolách medzi gay mužmi nie je taká rozšírená. Vzhľadom na to, že štúdie na túto tému vznikli najmä vďaka feminizmu, ktorý sa týka primárne žien.

Ako som už písala na predchádzajúcich stranách bisexuáli (zároveň s pansexuálmi) sú špecifická skupina, keďže nemusia byť plne rešpektovaní ani heterosexuálmi a ani homosexuálmi. Často sa stávajú neviditeľnou

²⁸ Preložené z originálu: „[...] ‚white women,‘ ‚black women,‘ ‚Jewish women,‘ ‚working-class women,‘ ‚Brazilian woman,‘ each with specific gender characteristics.“ Spelman, E., *Inessential Woman*, 1988

²⁹ Young, I.M., *Gender as seriality*, 1994, str. 720

³⁰ Crawley, S.L., *Are Butch and Fem Working-Class and Antifeminist?*, 2001, str. 179; Lapovsky Kennedy, E., & Davis, M.D., *Boots of leather, slippers of gold: The history of a lesbian community*, 1993

menšinou buď v heterosexuálnej majorite alebo homosexuálnej menšine, podľa toho, akého pohlavia je ich aktuálny partner.³¹

V prípade, že LGBT menšina by spĺňala všetky znaky komunity, táto komunita pravdepodobne nebude tak homogénna, ako je prezentovaná. Je až zarážajúce, že existujú lesbické a gay hnutia, ktoré prejavujú antipatiu voči transgender osobám. Mnoho lesbických žien sa môže považovať za feministky a preto za zmienku stojí označenie TERF (trans exclusionary radical feminists), ako jeden zo smerov radikálneho feminizmu. Tak isto v určitých situáciách môže radikálny feminizmus byť v opozícii ku lesbickým vzťahom, ktoré sú zložené z maskulinnej (butch) a feminnej (fem) ženy, pretože je to údajne len reprodukovanie patriarchálnych inštitúcií v spoločnosti založených na opozícii muž-žena.³²

Medzi transgender osobami sa objavujú aj osoby, ktoré sa rozhodli pre detranzíciu. Jednou z nich je Miriam Afloat, ktorá sa cítila byť ženou a tak si prešla tranzíciou z muža na ženu. Avšak, po istom čase sa prestala identifikovať ako žena, čo vzbudilo nevôľu medzi ostatnými transgender osobami.³³ Znova môže dochádzať ku vyčleneniu, napriek tomu, že stigmatizovaný jedinec sa stále môže identifikovať ako trans*.

1.2.1 Situácia v Českej republike

Postavenie a viditeľnosť LGBT minority sú rozhodne ovplyvňované aj aktuálnou legislatívou a celkovou atmosférou v spoločnosti. V Českej republike došlo ku niekoľkým významným míľnikom v legislatívnej sfére, ktoré mali nepochybne vplyv na vzťah spoločnosti ku LGBT menšine a tak

³¹ Beňová, K. & Goga, S. & Gjuričová, J. a kol., *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 12, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

³² Ferguson, A., *Sex War: The Debate between Radical and Libertarian Feminists*, 1984, str. 107, dostupné online na: <http://www.jstor.org/stable/pdf/3174240.pdf>, stiahnuté 1.2.2017

³³ Afloat, M., video *That Magic Moment: Detransition and Medical Theodicy*, 2016, dostupné online na: <https://www.youtube.com/watch?v=KNp3u0qcDJK>, zhliadnuté 1.2.2017

isto aj na existenciu a formovanie LGBT komunity. Prvým míľnikom bola dekriminalizácia v roku 1961.³⁴ ale najväčší zlom prišiel po Zamatovej revolúcií v roku 1989. Až po tomto roku sa začali formovať prvé oficiálne homosexuálne organizácie a časopisy.³⁵ Navyše, v roku 1993 bola homosexualita vylúčená zo zoznamu chorôb.³⁶ Zásadnými míľnikami boli ďalej roky, kedy sa LGBT aktivisti snažili presadiť registrované partnerstvo. Prvý návrh registrovaného partnerstva prišiel v roku 1997 ale nebol schválený, tak isto ako aj neskoršie návrhy z rokov 1999, 2001 a 2004. Až v roku 2005 sa podarilo presadiť návrh, ktorý bol prijatý, a vstúpil do platnosti 1. júna 2006.³⁷

Za významné míľniky považujem aj prvé pochody hrdosti, pretože zviditeľňujú LGBT minoritu a vysielajú jasný signál, že LGBT menšina je početná a pestrá. Prvý pochod hrdosti pod názvom Queer Parade sa uskutočnil v Brne v roku 2008 a o rok na to nasledovala Queer pride parade v Táboře so sprievodnými akciami v Brne. V roku 2010 sa sprievod opäť konal v Brne a v roku 2011 prevzala štafetu Praha, kde sa každoročne organizuje Prague pride, ktorá nezahŕňa len samotný sprievod ale množstvo menších akcií ako sú napríklad koncerty, premietania filmov, workshopy alebo prednášky.³⁸

Faktom však zostáva, že kritici pochodov hrdosti sa nájdu nie len medzi radikálnou pravitou a náboženskými organizáciami ale aj medzi samotnými členmi LGBT minority. S týmto názorom som sa stretla aj počas môjho výskumu, preto som sa venovala aj tomuto fenoménu.

³⁴ Seidl, J. a kol., *Od žaláre k oltáři*, 2012, str. 282

³⁵ Ibid, str. 460

³⁶ Beňová, K. & Goga, S. & Gjuričová, J. a kol., *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 17, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

³⁷ Seidl, J. a kol., *Od žaláre k oltáři*, 2012, str. 460

³⁸ Ibid,, str. 469 a 474

Už v roku 2013 organizácia PROUD - Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu vytvorila *Petici na podporu osvojení dítěte partnera/partnerky v registrovaném partnerství*.³⁹ Vznikol tak návrh, ktorý by znovelizoval legislatívu týkajúcu sa registrovaného partnerstva. Napriek tomu, že mal veľkú podporu nie len medzi homosexuálmi ale aj medzi odborníkmi a politikmi, novela nebola schválená.⁴⁰

Avšak, dňa 28.6.2016 Ústavný súd Českej republiky vydal prehlásenie o tom, že jednotlivец, ktorý žije v registrovanom partnerstve, nemôže byť diskriminovaný pri adopčnom procese, pretože je to protiústavné.⁴¹

1.2.1.1 Situácia v Olomouci

Ako som už písala v úvode, každé mesto je špecifické. Nie len rozlohou, lokalitou a počtom obyvateľov ale aj vekovým zložením obyvateľov, inštitúciami, migráciou obyvateľstva a mnohými ďalšími faktormi. Toto všetko má vplyv aj na prípadnú existenciu a formovanie LGBT komunity.

Najvýraznejším združením je Ollove, ktoré vzniklo pri Univerzite Palackého. Organizujú množstvo podujatí, medzi ktoré patrí napríklad Queer Beer, Kvírlení, Ozvěny Mezipater, vernisáže, tanečné kurzy, športové podujatia alebo rôzne večierky. Queer beer je séria prednášok a diskusií, ktoré sa venujú nie len rôznym aspektom života queer menšiny ale tak isto sa venujú témam ako napríklad gender. Kvírlení je podujatie, kde autori môžu prezentovať svoje poetické a prozaické literárne diela s queer tematikou.

³⁹ Oficiálne stránky PROUD, *Petice na podporu osvojení dítěte partnera/partnerky v registrovaném partnerství*, zverejnené: 19.11.2013, dostupné online na: <http://proud.cz/novinky/91-petice-na-podporu-osvojeni-ditete-partnera-partnerky-v-registrovanem-partnerstvi.html>, navštívené: 31.3.2017

⁴⁰ Oficiálne stránky PROUD, *Přiosvojení neprošlo, co bude dál?*, zverejnené: 27.3.2017, dostupné online na: <http://proud.cz/novinky/91-petice-na-podporu-osvojeni-ditete-partnera-partnerky-v-registrovanem-partnerstvi.html>, navštívené: 31.3.2017

⁴¹ Oficiálne stránky Ústavného súdu, *Pouhá skutečnost, že osoba žije v registrovaném partnerství, nemůže být překážkou osvojení dítěte*, zverejnené: 28.6.2016, dostupné online na: <http://www.usoud.cz/aktualne/pouha-skutecnost-ze-osoba-zije-v-registrovanem-partnerstvi-nemuze-byt-prekazkou-osvoje/>, navštívené 31.3.2017

V Prahe a v Brne sa každoročne koná Queer filmový festival Mezipatra. V menších mestách (vrátane Olomoucu) sa konajú jeho „ozveny“, na ktorých sa prezentujú niektoré filmy.⁴²

Avšak, Ollove je združenie zložené prevažne zo študentov, tým pádom sa na ich udalostiach združujú ľudia v tejto vekovej kategórii. Ďalším faktom je, že olomoucká LGBT minorita sa pohybuje aj v Brne alebo Prahe. Dôvodom sú najmä podujatia ako už spomínané Mezipatra alebo Prague pride či Freedom night (párty pre lesbické a bisexuálne ženy). Takže, ak v Olomouci existuje LGBT komunita, nemôže byť vnímaná ako uzavretá skupina.

Určitá komunita sa môže vytvárať aj v podnikoch, ktoré navštevujú niektorí príslušníci LGBT menšiny, ktorými sú napríklad Diva alebo Heaven. Avšak, nemusí ísť nevyhnutne o LGBT komunitu. Môžu to byť len skupinky priateľov, ktorí ani nemusia mať minoritnú sexuálnu orientáciu. Diva je oficiálny gay club.⁴³ Heaven je podnik, ktorý je oficiálne len barom. LGBT menšinu sem prilákal hlavne personál, čím sa z Heaven vytvoril gay friendly bar.⁴⁴

1.2.1.2 LGBT organizácie v Českej republike

Ako som už písala v úvode, LGBT komunita je často zobrazovaná skrz organizácie a aktivizmus ako taký, preto je, podľa môjho názoru, dôležité krátko sa zoznámiť s historickým vývojom organizácií v Českej republike. Vzhľadom na to, že v roku 1989 došlo ku veľmi významným zmenám, ktoré

⁴² Oficiálne stránky *Ollove* na Facebooku, sekcia Udalosti, Dostupné online na:

<https://www.facebook.com/olloveos/events/>, prezreté 15.2.2017;

Oficiálne stránky *Mezipater*, dostupné online na: <http://www.mezipatra.cz/>, prezreté 15.2.2017

⁴³ Oficiálne stránky *Diva Bar Olomouc* na Facebooku, dostupné online na:

<https://www.facebook.com/Diva-Bar-Olomouc-150937484965342/>, prezreté 16.2.2017

⁴⁴ Pozn.: Gay friendly. sa dá voľne preložiť ako „priateľský ku gayom“. V prípade podniku, je to bar, kde sú vítaní heterosexuáli aj homosexuáli.;

Oficiálne stránky *Club Heaven* na Facebooku, dostupné online:

<https://www.facebook.com/clubheaven/?fref=ts>, prezreté 16.2.2017

mali podstatný vplyv aj pre LGBT menšiny a prípadné formovanie LGBT komunity, v tejto kapitole sa venujem histórii od tohto roku až po súčasnosť.

Prvou organizáciou po roku 1989 bola Lambda (neskôr Klub Lambda), ktorá ale budila dojem exkluzívneho klubu s úzkym okruhom členov. No na presadenie reálnych zmien v spoločnosti bolo treba oveľa väčšiu organizáciu, a preto vzniklo Hnutí tolerance, ktoré sa snažilo zapojiť do svojho úsilia čo najviac osôb. Neskôr sa aktivisti dohodli na názve Gay iniciatíva- Hnutí za rovnoprávnosť homosexuálnych občanů (ďalej len HRHO). Okrem týchto dvoch hlavných organizácií ešte existovala LEGA Hradec Králové a dve organizácie na Slovensku. Problém však nastal v tom, že organizácie za práva homosexuálov neboli ani zďaleka jednotné. Nakoniec sa už spomínané organizácie dohodli na jednej spoločnej organizácii- Sdružení organizací homosexuálnych občanů v ČSFR (SOHO), pod touto organizáciou začal vychádzať aj nový časopis Soho revue.⁴⁵

Z lesbických organizácií boli najvýraznejšie L-klub Lambda a Kruh A-klubu.⁴⁶ Avšak z hľadiska presadzovania práv homosexuálov bolo významnejšie už spomínané Hnutí tolerance, ktoré sa neskôr premenovalo na Gay iniciatíva- Hnutí za rovnoprávnosť homosexuálnych občanů.⁴⁷

Zaujímavou súčasťou gay a lesického aktivizmu v Českej republike je organizácia Logos, ktorá sa venuje prepojeniu kresťanskej viery a homosexuality (respektíve bisexuality), ktorá vznikla už v roku 1992 podľa vzoru už existujúcich organizácií zo západnej Európy.⁴⁸ Tak isto univerzity sú vhodným prostredím pre vznik gay a lesbických organizácií. Svedčí o tom vznik organizácií STUD na Masarykovej univerzite v Brne a Gales na

⁴⁵ Seidl, J. a kol., *Od žaláře k oltáři*, 2012, str. 319

⁴⁶ Ibid, str. 321, 347 a 390

⁴⁷ Ibid, str. 321

⁴⁸ Ibid, str. 362

Vysokej škole ekonomickej. V Olomouci sa začali konať pravidelné Studentská gay a lesbická setkání.⁴⁹

Tieto organizácie vznikli v 90-tych rokoch 20. storočia. Od vtedy vzniklo mnoho nových organizácií. Celoštátna organizácia je napríklad Proud- Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, ktorá je známa najmä vďaka kampani Různé rodiny, stejná práva, ktorá je zameraná na „dúhové“ (lesbické a gay ale tak isto queer) rodiny.⁵⁰

Zaujímavá je aj organizácia Společnost pro queer paměť, ktorá mapuje LGBT históriu.⁵¹ Samostatná organizácia je aj Prague pride, ktorá zaštituje Prague pride ale aj iné projekty s ním spojené (napríklad poradňa S barvou ven, Setkávání duhových rodin a rodičovská přípravka, alebo Pride Tourism Symposium).⁵² Pri univerzitách momentálne fungujú organizácie Charlie na Karlovej univerzite, QMU- Queer platforma Masarykovy univerzity, Galibi pri Českém vysokém učení technickém a už spomínané Ollove na Univerzite Palackého.⁵³ Avšak, organizácií, ktoré by sa špecializovali na lesbické

⁴⁹ Seidl, J. a kol., *Od žaláře k oltáři*, 2012, str. 363

⁵⁰ Oficiálna stránka *Proud*, sekcia rodičovství, dostupné online na: <http://proud.cz/rodivcovstvi.html>, navštívené 27.2.2017;

Oficiálna stránka *Různé rodiny, stejná práva*, dostupné online na: <http://www.stejnarodina.cz/>, navštívené 27.2.2017

⁵¹ Oficiálne stránky *Společnosti pro queer paměť*, dostupné online na: <https://www.queerpamet.cz/>, navštívené 27.2.2017

⁵² Oficiálna stránka *Prague pride*, dostupné online na: <https://www.praguepride.cz/>, navštívené 27.2.2017;

Oficiálna stránka *Prague pride*, sekcia Aktivity (vrátane S barvou ven, dostupné online na: <https://www.sbarvouven.cz/>, Setkávání duhových rodin a rodičovská přípravka, dostupné na: <https://www.praguepride.cz/?p=995>, Pride Tourism Symposium, dostupné online na: <https://www.praguepride.cz/?p=1053>), navštívené 27.2.2017

⁵³ Oficiálne stránky *Charlie*, dostupné online na: <http://www.charlie.li/>, navštívené 27.2.2017

Oficiálne stránky *QMU* na Facebooku, dostupné online na: <https://www.facebook.com/kvemu>, navštívené 27.2.2017;

Oficiálne stránky *Ollove*, sekcia O nás, dostupné online na: <http://www.ollove.cz/o-nas/>, navštívené 27.2.2017

Oficiálne stránky *Galibi*, sekcia O klubu, dostupné online na: <http://galibi.cz/o-klubu/>, navštívené 3.3.2017

a bisexuálne ženy je pomerne málo. Najznámejšia je pravdepodobne Lesby sobě, ktorá sa organizuje hlavne na Facebooku.⁵⁴

⁵⁴ Oficiálne stránky *Lesby sobě* na Facebooku, dostupné online na:
<https://www.facebook.com/lesbysobe/?fref=ts>, navštívené 27.2.2017

2 Metodológia

Cieľom výskumu bolo zistiť, či LGBT osoby vytvárajú LGBT komunitu tak, ako je definovaná v teoretickej časti práce. Taktiež som sa zaujímala, ako participanti popisujú členstvo a či spĺňa atribúty, ktoré som mala popisované v teoretickej časti práce. Ďalej som sa snažila zmapovať postoje participantov ku osobám s odlišnou orientáciou alebo identitou, prípadné predsudky a ich vplyv na homogenitu komunity, tak ako je definovaná v teoretickej časti práce. Podľa toho som postupovala aj v rozhovoroch, pri ktorých som čerpala z poznámok, v ktorých som mala napísané tematické okruhy, ktorým sa chcem v rozhovore venovať a od toho sa odvíjali aj moje otázky.

Popísaný cieľ som sa snažila dosiahnuť pomocou troch hlavných výskumných otázok:

- Vytvára LGBT menšina komunitu?
- Ako vnímajú osoby s menšinovou sexuálnou orientáciou členstvo v komunite?
- Aký vplyv má rozdielna sexuálna orientácia a/alebo identita na homogenitu LGBT komunity?

Ako výskumný dizajn pre moju prácu som si vybrala zakotvenú teóriu, pretože je to pre môj výskum najlepšie použiteľný dizajn. O tejto téme existuje málo výskumov- najmä v českom prostredí-, tak isto literatúra sa nezameriava priamo na túto tému. Literatúra a štúdie, ktoré sa zameriavajú na LGBT osoby, väčšinou popisujú históriu alebo postoj heterosexuálnej majority. Práve preto je jedinou možnosťou uskutočniť výskum a teóriu vytvoriť.

Zvažovala som aj iné výskumné dizajny. No, pozorovanie nie je možné uplatniť v Olomouci, pretože takmer neexistuje miesto, kde by sa schádzali výhradne LGBT osoby. Je pravda, že v Olomouci je jeden oficiálny gay bar

(Diva), avšak toto označenie je len nálepka, čo mi potvrdili aj niektorí participanti vo výskume a stretávajú sa v ňom prevažne heterosexuáli. Ďalším podobným podnikom je gay friendly bar (Heaven), v ktorom sa stretávajú malé skupiny (aj homosexuálnych alebo bisexuálnych osôb). Napriek tomu, sú to malé skupiny zložené na priateľských a partnerských vzťahoch, na základe ktorých však nie je možné dokázať existenciu LGBT komunity tak, ako ju mám popisovanú v teoretickej časti práce. Väčšinu klientely tam prilákal barman, ktorí je otvorene gay a v Olomouci má veľa známych a v tomto prípade môže ísť tak isto aj o istý druh snow ballu. Ďalším podujatím sú prednášky, ktoré organizuje Ollove ale tieto prednášky sú otvorené každému a väčšinou majú komorný charakter. Navyše, Ollove je združenie, ktoré funguje pri univerzite a tak je pravdepodobné, že na týchto prednáškach sa zúčastňujú prevažne študenti, ktorí ale nemusia byť nevyhnutne členmi LGBT menšiny. Tak isto, tieto prednášky sa netýkajú len sexuality ale aj genderu a rôznych iných tém. Informácie, ktoré popisujem v tomto odstavci, som zhromaždila počas osobných návštev v Dive, Heavenu a tak isto na prednáškach Ollove, ale práve kvôli vyššie popísaným dôvodom, nepovažujem tieto pozorovania za relevantnú časť môjho výskumu ku bakalárskej práci.

Kaufmann vo svojej knihe *Chápající rozhovor* píše „Rozhovor má v humanitních a sociálních vědách už dlouhou historii. Jeho počátky jsou různorodé: sociální výzkumy 19. století, terénní práce etnologů, klinické rozhovory psychologů.“⁵⁵ Ja som si tak isto vybrala pre svoju bakalársku prácu rozhovory ako zdroj empirických dát a kvôli rozsahu práce som sa zamerala hlavne na participantov, ktorí pracovali alebo študovali v Olomouci.

Môj pôvodný zámer bol urobiť rozhovory s rôznymi participantami rôznych orientácií, veku a povolania. Bohužiaľ, tento zámer sa mi nepodarilo

⁵⁵ Kaufmann, J.-C., *Chápající rozhovor*, 2010, str. 21

uskutočniť. Tak isto si uvedomujem nevýhody snow ball metódy, ktoré sú najmä v tom, že participanti sa navzájom môžu ovplyvňovať v názoroch a postojoch, poprípade môžu byť ovplyvnení názormi a postojmi gatekeepera. Práve preto som si chcela nechať uverejniť inzerát na stránke Ollove na Facebooku. Inzerát s textom „Ahoj, som študentkou kultúrnej antropológie na Univerzite Palackého a píšem bakalársku prácu na tému ‚Ako ľudia s menšinovou sexuálnou orientáciou vnímajú LGBT komunitu?‘ Touto cestou by som Vás chcela poprosiť o pomoc s mojím výskumom. Ide o pološtrukturovaný rozhovor, ktorý nezaberie viac ako hodinu času. Celý rozhovor bude anonymizovaný, takže vo výslednej práci budete označovaný/označovaná len ako Participant. Podmienkou je život v Olomouci (napr. práca, štúdium...), iná ako heterosexuálna orientácia (t.j. homo-, bi-, pan- alebo asexuálna) a nebyť aktívnym členom združenia alebo organizácie na podporu LGBT práv. V prípade záujmu, ma, prosím, kontaktujte na email vysoka.ester@gmail.com alebo na Facebooku <https://www.facebook.com/ester.vysoka>.“ bol síce uverejnený ale neprihlásil sa mi naň ani jeden participant, ktorý by mi mohol poskytnúť potrebné informácie. Avšak, napísal mi správu muž, ktorého zaujímalo, či vo svojom výskume vnímam polyamoriu ako sexuálnu orientáciu. Som si istá, že by mi mohol poskytnúť množstvo interesantných informácií ale som presvedčená, že polyamoria by si zaslúžila samostatný výskum a preto som bola nútená ho odmietnuť.

Nakoniec ma okolnosti donútili využiť snow ball metódu a tak som poprosila ľudí v mojom okolí, aby sa stali mojimi gatekeepermi a odporučili mi osoby s menšinovou sexuálnou orientáciou, ktoré som ale osobne nepoznala. Tak som získala päť participantov. Tak isto som použila rozhovor s participantkou, ktorú som poznala osobne. Konkrétne tento rozhovor bol robený pred rokom v rámci predmetu *Kvalitatívni anlyza dat*. Jednu participantku som našla osobne na jednom zo študentských podujatí.

V priebehu môjho výskumu som zistila, že mi robí veľký problém robiť rozhovory s bisexuálmi a pansexuálmi a nedokážem sa im prispôbiť otázkami. Preto som dodatočne urobila ešte rozhovor s participantkou, ktorá bola bisexuálna. Problém nastával najmä pri modelových situáciách, kedy moje otázky neboli dostatočne flexibilné a nedokázala som sa prispôbiť faktu, že pre niektorých participantov nie je gender rozhodujúcim kritériom. Taktiež je problematické prispôbiť sa tomu, že sami bisexuáli priznávajú, že sú často stigmatizovaní aj homosexuálnou menšinou a tak by mali byť aj všetky otázky o LGBT komunite prispôbené tomuto faktu.

Genderovo boli participanti rozložený pomerne rovnomerne. Vo svojom výskume som mala päť participantiek a troch participantov. Všetci participanti boli vo vekovej kategórii od 20 do 29 rokov. Ako som už písala vyššie, participantov mi odporučili gatekeeperi a potom som využívala snowball metódu. Moji gatekeeperi boli tak isto v tejto vekovej kategórii, takže mi odporučili ľudí tak isto v ich veku, s ktorými sa stretávali vo svojom voľnom čase alebo ich poznali z univerzity.

Tak isto bolo problematické nájsť participantov s inou ako homosexuálnou orientáciou, čo môže byť spôsobené tým, že práve homosexuáli sú najviditeľnejšou skupinou v opozícii ku heterosexuálom. Tak isto to môže byť spôsobené tým, že o bisexuáloch môžeme hovoriť ako o neviditeľnej menšine v heterosexuálnej majorite alebo homosexuálnej minorite. Tak isto môžu byť marginalizovaní od heterosexuálov ale aj od homosexuálov, čo môže nepriaznivo vplývať na ich ochotu hovoriť otvorene o svojej orientácii. Ďalším dôvodom môže byť, že bisexuálna menšina nie je tak jasne ohraničená a mohlo sa stať, že moji gatekeeperi bisexuálov prehliadli a spomenuli si len na homosexuálne orientované osoby, ktoré ale vnímali ako výraznejšie odlišné od heterosexuálnej majority.

Z môjho výskumu vzišlo 8 rozhovorov, ktoré som označila písmenami B až I a participantov som označila číslami 1 až 8.⁵⁶ Samotné rozhovory sa niesli vo veľmi príjemnej uvoľnenej atmosfére, čo bolo zapríčinené aj tým, že s participantami patrím do rovnakej sociálnej aj vekovej skupiny. Najkratšie dva rozhovory mali tridsaťšesť minút a najdlhší hodinu aj deväť minút.

Najväčší problém som mala s trianguláciou, pretože najsť literatúru o komunite je náročné a najsť literatúru o LGBT komunite ešte náročnejšie, v prípade, že sa zameriavame na LGBT menšinu, ktorá by mala tvoriť komunitu a nie LGBT aktivistov. Ako trianguláciu som nakoniec použila definíciu od Mc Millana a Chavisa.

⁵⁶ Pozn.: *Rozhovor A, Participant 0, 21.4.2016* bol realizovaný v rámci prípravy na bakalársku prácu a pre tieto účely nemohol byť použitý.

3 Výskum

3.1 Je LGBT komunita naozaj komunitou?

V teoretickej časti práce som mala vysvetlené, aké znaky by mala komunita spĺňať, aby bolo možné ju považovať za komunitu z akademického hľadiska. V tejto kapitole by som tieto poznatky rada aplikovala v praxi. Rozhovory som vždy začínala brainstormingom a pýtala som sa na akékoľvek asociácie spojené s pojmom LGBT komunita. Už v tejto fáze som s participantmi načrtla tému definovania LGBT komunity a „podmienky členstva“.

Podľa autorov Mc Millana a Chavisa, komunita by mala mať svojich členov, ktorí si prostredníctvom nej naplňajú svoje potreby, zdieľajú emocionálne spojenie, majú vplyv na komunitu a tak isto má komunita vplyv na nich.⁵⁷

Väčšina participantov sa označila ako členovia komunity. Záležalo to ale na ich vlastnej identite.⁵⁸ V jednom rozhovore participant len pokýval hlavou na znak súhlasu, keď som sa ho spýtala, či sa byť členom komunity. V ďalšom rozhovore sa participantka síce cítila ako člen komunity ale pasívnym spôsobom.

„Výskumníčka: Takže jednoznačne by si o sebe povedala, že si členom komunity?“

Participantka: Takový člen, o ktorom nikdo neví. (smiech)

Výskumníčka: Aha, taká neviditeľná menšina. (smiech)

⁵⁷ McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v American Journal of Community Psychology, 14(1), 1986, str. 11-23

⁵⁸ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

*Participantka: Ono asi záleží... jakože členem jsem, ale záleží... Já jsem nikdy moc nepřišla do styku s těmi lidmi, co chodí aktivně a dělají tady toto. Jsem tam ale nikdy to nebylo aktivní.“*⁵⁹

Avšak, v jednom rozhovore som sa stretla s tým, že participant si nebol istý, či je členom komunity.

*„ [...] jako člen menšiny se určitě cítím to ano, ale jako člen komunity... No s tím mám trochu problém, protože v podstatě já to chápu tak, že když řekneš LGBT komunita, tak mi to evokuje fakt nějaký aktivistický tendence, což v podstatě já tak nějak se nepotřebuji do toho angažovat, tak proto mám tady takový rozpor, jestli jsem nebo nejsem členem.“*⁶⁰

Nakoniec zhodnotil, že členom predsa len bude, aj keď nehodnotí svoje členstvo podľa aktívnej účasti v komunite.⁶¹

Práve tento vnútorný rozpor participanta môže byť ovplyvnený práve zobrazovaním LGBT komunity najmä cez aktivizmus a nie ako komunitu bežných ľudí, ktorí majú menšinovú orientáciu a/alebo genderovú identitu. Nakoniec, toto bol jeden z dôvodov, prečo som si vybrala túto tému a venujem sa tomu už v kapitole *Úvod*.

Keď som sa pýtala samotných participantov na to, ako si oni predstavujú člena komunity, väčšinou odpovedali, že členom komunity je každý, kto má menšinovú orientáciu. Takže participantí považovali menšinu a komunitu⁶² za jeden pojem.

„Výskumníčka: Takže vlastne by si povedala, že automaticky, keď si členom menšiny, tak si členom aj komunity?“

⁵⁹ E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017, čas: 00:13:45

⁶⁰ G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017, čas: 00:06:59

⁶¹ G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017

⁶² Pozn.: rozdiel medzi pojmi menšina a komunita je vysvetlený v Beňová, K. & Goga, S. & Gjuričová, J. a kol., *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 9, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

Participantka: Já bych řekla, že určitě. Dává mi to smysl. Tak určitě, myslím si, že je to přirozené. To jaká jsem, je přirozené. Nevidím nějaké pravidla v tom, že bych měla projít konkurzem nebo...“⁶³

V tomto názore ich mohlo ovplyvniť najmä to, že LGBT komunita ako taká je ťažko viditeľná, často funguje virtuálne (napríklad stránka Lesby sobě, ktorá má vyše 20 000 fanúšikov⁶⁴), na Prague pride a do gay barov často prichádzajú aj osoby, ktoré sa neidentifikujú (len) ako LGBT ale aj ako queer alebo heterosexuálne osoby a tak ďalej. Je náročné oddeliť menšinu od komunity a tak tieto slová niektorí z participantov považujú za synonymá.

Na druhú stranu, v rozhovoroch som si všimla, že participantí väčšinou odpovedali, že členom komunity je automaticky človek s inou sexuálnou orientáciou.⁶⁵ Ale s LGBT komunitou sa im automaticky nespojili trans* osoby. Považujem to za dôsledok toho, že participantí sa označovali ako muži alebo ženy a pri svojej sebaidentifikácii vôbec nevnímali iné kategórie genderu a tak isto im väčšinou chýbal osobný kontakt s transsexuálmi. Týmto však urobili pomyslenú hranicu medzi LGB a T a oddelili tak osoby s menšinovou sexuálnou orientáciou od osôb s menšinovou genderovou identitou. Avšak, v tomto prípade si treba uvedomiť, že značný vplyv na toto rozdelenie mal výber participantov v mojom výskume a zameranie mojej práce len na homosexuálne, bisexuálne a pansexuálne orientované osoby.

„Participant: Typický člen komunity? Vyznačuje sa tak, že má jinou orientaci. To je všechno. Si myslím.

⁶³ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017, čas: 00:03:51

⁶⁴ Oficiálne stránky Lesby sobě na Facebooku, dostupné online na: <https://www.facebook.com/lesbysobe/?fref=ts>, navštívené 28.3.2017

⁶⁵ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

Výskumníčka: A čo takí transgender ľudia, ktorí ale majú...sú hetero?

Participant: Jo, jo o tomhle moc nevím a já se spíš pohybuji v té komunitě gayů a leseb a neznám moc trans lidí právě, takže nevím, jaký mají životy a tak.“⁶⁶*

Avšak, dovoľím si tvrdiť, že trans* komunita je pomerne uzavretá aj pre homosexuálov a bisexuálov a aj to malo vplyv na výpovede participantov v mojom výskume.

Vo výskume som ale narazila aj na názor, že členstvo v komunite záleží len na tom, či sa tak človek sám identifikuje. Napriek tomu, že patrí ku menšine, nemusí sa považovať za člena komunity.

„Ak si inak orientovaný ale necítiš sa byť súčasťou nijakej komunity, tak proste nie si no. A nemôže Ťa nikto presvedčať, „Ale veď ty si predsa náš.‘. Keď tam nechceš patriť, tak tam proste patriť nebudeš.“⁶⁷

Čo je tvrdenie, ktoré je totožné s definíciou z *Analyzy situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*.⁶⁸

Jeden z participantov definoval komunitu nasledovne:

„[...] je to společenství nějakých lidí, kteří mají, řekněme, něco společného, nějakou specifickou věc [...]“.⁶⁹

Za spoločnú špecifickú vec sa dá považovať vymedzenie sa voči heteronormativite. Tá je spoločná pre všetkých členov LGBT menšiny. Avšak nemôžeme za spoločnú vec považovať konkrétnu orientáciu a ani konkrétnu genderovú identitu, pretože tu môže dochádzať ku značným rozdielom, keď porovnáme homosexuálov (a bisexuálov) s transsexuálmi.

⁶⁶ F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017, čas: 00:06:27

⁶⁷ I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017, čas: 00:09:05

⁶⁸ Beňová, K. & Goga, S. & Gjuríčová, J. a kol., *Analyza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, str. 9, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017

⁶⁹ G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017

Ďalšia z definícií bola aj o vzájomnom porozumení vo vnútri komunity.

„Výskumníčka: Ako by si ty definovala komunitu?

*Participantka: Komunitu... bych definovala asi jako nějaké společenství lidí, kteří si nějak třeba vzájemně pomáhají, nebo si prostě... duševně rozumí nebo porozumění tam hraje určitě nějakou roli. A jsou schopni takhle fungovat v té společnosti. [...]*⁷⁰

Ostatné znaky členstva v komunite, ktoré boli v mojom výskume zriedkavé boli: mať povedomie o komunite, podporovať komunitu napríklad tým, že člen neskrýva svoju orientáciu na verejnosti⁷¹, zúčastňovať sa na LGBT podujatiach ako napríklad Prague pride alebo Freedom night⁷², angažovať sa v komunite⁷³.

Naopak, niektorí participanti tvrdili, že LGBT komunitu nevnímajú inak, ako malé skupiny priateľov, ktorí majú rovnakú orientáciu. Takže rozhodne nepovažujú LGBT komunitu za veľkú homogénnu skupinu. Toto tvrdenie môže byť ovplyvnené tým, že sa nepotrebnú združovať do spolkov a komunít a svoju orientáciu vnímajú ako súčasť svojej identity ale inak ju nijak nereflektujú.⁷⁴

V jednom z rozhovorov sa participantka vyjadrila váhavo.

„Výskumníčka: Cítiš sa byť členom komunity?

Participantka: No neviím ten pocit, jak bych se měla cítit, být členem komunity, ale obklopuju se lidmi... Ne, že bych kolem sebe potřebovala mít samé lesby nebo gaye, to vůbec ne. Ale samozřejmě, mám jich kolem sebe hodně a je mi to příjemné, ale jako

⁷⁰ H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017, čas: 00:04:33

⁷¹ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017

⁷² H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

⁷³ G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017

⁷⁴ F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017

*neberu to vôbec, že jsme nějaká komunita. Beru to, jakože jsou to moji kamarádi, součást společnosti, vůbec se nevyhraňujeme.“*⁷⁵

Podobné tvrdenie sa objavilo aj v ďalšom rozhovore:

„Výskumníčka: Myslíš si, že existuje tým pádom nejaká LGBT komunita?

*Participant: Myslím si, že existují určité místa, kde se scházejí. Nevím, jestli se tomu říká komunita. Ty lidi jsou charakterově hodně odlišní, ale nemyslím, že by je nějak spojovalo všechno, jako všechny, ale asi když se řekne nějaká LGBT komunita, tak možná, tak bych si představil partu nějakých přátel stejné orientace, například homosexuální.“*⁷⁶

V takýchto prípadoch nie je pre participanta dôležité, že patrí ku LGBT menšine, je to len jedna z jeho identít ale inak to nezohráva významnú rolu v jeho živote.

Nakoniec, jedna participantka nemala vôbec potrebu identifikovať sa ako člen komunity a ani si nemyslela, že tam patrí.

*„Stejně jak nemám za potřebí se jako řadit do nějaké LGBT komunity, prostě. A si myslím, že do ní nějak extra jako nepatřím.“*⁷⁷

Dôvodom na odmietanie identity člena komunity v tom konkrétnom rozhovore boli negatívne asociácie a skúsenosti spojené s LGBT komunitou. Napríklad promiskuita alebo veľmi blízke vzťahy medzi bývalými a súčasnými partnermi a priateľmi.⁷⁸

Podľa Mc Millana a Chavisa, členstvo v komunite sa vyznačuje piatimi atribútmi: *„hranice, emocionálne bezpečie, pocit súnáležitosti a identifikácie, osobný*

⁷⁵ H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017, čas 00:16:00

⁷⁶ F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017, čas: 00:04:39

⁷⁷ B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016, čas: 00:07:29

⁷⁸ B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016

vkład a spoločný systém symbolov.“⁷⁹ Je jednoduché vymenovať tieto atribúty, avšak, nie je ľahké ich nájsť v praxi. Prvým atribútom sú hranice. Hranice môžu byť vnímané ako opozícia medzi heteronormativitou a homosexualitou tak, ako to popisuje nasledujúci citát:

*„[...] já si myslím, že by nás měli brát všichni jako komunitu automaticky. Když přece mám ráda stejné pohlaví. Si myslím, že automaticky bych měla být součástí skupiny nebo té komunity právě. [...]“*⁸⁰

Podobného názoru bola aj iná participantka. *„Komunita lidí, kteří se v něčem odlišují a to je nějak sdružuje na základe orientace. Ale obecně takhle, že mají něco společného a vzájemně si třeba i porozumí, z hlediska toho, že se nějak trochu vychylují z té společnosti.“*⁸¹

Podľa týchto citátov sú všetci členovia menšiny automaticky členmi komunity, čo vytvára hranicu medzi heterosexuálnou majoritou a LGBT minoritou.

Tiež ale môže byť komunita založená len na identite tak, ako to je popísané v citáte zo strany 29 *„Ak si inak orientovaný ale necítiš sa byť súčasťou nijakej komunity, tak proste nie si no. A nemôže ťa nikto presviedčať, „Ale ved’ ty si predsa náš.‘. Keď tam nechceš patriť, tak tam proste patriť nebudeš.“*⁸² V tomto citáte sa ukazuje, že ak sa osoba necíti byť členom LGBT komunity, ostatní mu nemôžu pripísať alebo vnútiť túto identitu.

Tento citát vytvára hranice komunity len podľa vlastnej identifikácie členov. Rozlišuje medzi pojmami menšina a komunita, čím sú tieto hranice veľmi nejasné.

⁷⁹ Pozn.: Preložené z originálu: *„[...] boundaries, emotional safety, a sense of belonging and identification, personal investment, and a common symbol system. [...]“* McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v *American Journal of Community Psychology*, 14(1), 1986, str. 11

⁸⁰ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017, čas: 00:03:27

⁸¹ H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017, čas: 00:02:46

⁸² I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017, čas: 00:09:05

Nasledujúcim atribútom je pocit emocionálneho bezpečia. Z môjho výskumu to najlepšie vystihuje citát:

*„Participantka: [Myslím si, že komunita je] soubor lidí, kteří se nějak- a nejenom přátel. Nemusí to být jenom přátelské vztahy, ale do jisté míry i částečně dalo by se říct rodina, protože spousta tady téhle lidí, postrádá nějaký ten... [...] Lidská osoba jako taková je společenská a potřebuje lásku a přátelství a tady tohle to a tahle komunita se právě snaží nahrazovat, co jim chybí normálně, protože spousta lidí se osob jako jsme my odvrací, teď je to relativně lepší, ale kdysi si myslím, že to mělo opravdu své místo.“*⁸³

Podobný výrok mám na strane 30.

„Výskumníčka: Ako by si ty definovala komunitu?

*Participantka: Komunitu... bych definovala asi jako nějaké společenství lidí, kteří si nějak třeba vzájemně pomáhají, nebo si prostě... duševně rozumí nebo porozumění tam hraje určitě nějakou roli. A jsou schopni takhle fungovat v té společnosti. [...]*⁸⁴

Tak isto najväčšie podujatie LGBT minority, Prague pride, môže byť chápaný ako snaha vytvoriť bezpečný priestor, kde by účastníci mohli byť sami sebou. Naopak, stretla som sa aj s tým, že bisexuálna participantka mala obavy z LGBT plesu.⁸⁵

„Výskumníčka: Cítla si sa tam nejako nepríjemne alebo blbo?

*Participantka: Nie, [...] ale viem si predstaviť, že by som sa v takej situácii cítila nepríjemne akože ‚Čo tu robíte? Ved’ vy máte vlastné akcie a vlastné plesy.‘, čo je trošku nefér, keďže samú seba definujem ako bisexuálku a [partner mužského pohlavia] tak isto.“*⁸⁶

⁸³ E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017, čas: 00:07:40

⁸⁴ H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017, čas: 00:04:33

⁸⁵ Oficiálne stránky Queerball, sekcia O nás, dostupné online na: <http://www.queerball.cz/o-akci/o-nas>, navštívené: 13.12.2017

⁸⁶ I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017, čas: 00:19:07

Nasledujúcemu atribútu, ktorým je identita a pocit príslušnosti ku komunitu, sa nejdem venovať zvlášť, keďže ho popisujem v predošlých odstavcoch tejto kapitoly. Predposledným atribútom je osobný vklad. Ide o pocit člena komunity, že si zaslúžil svoje členstvo práve tým, že niečo vykonal v prospech komunity.⁸⁷ Tento bod je problematický. V užšom zmysle ho spĺňajú len LGBT aktivisti a LGBT osoby, ktoré sa priamo zapájajú do organizácie podujatí alebo osvety. V širšom zmysle by sa dal za osobný vklad považovať aj to, čo popisoval Participant 3, že člen nemusí byť aktivista ale nemal by skrývať svoju orientáciu a/alebo identitu. „[Člen komunity] možno ani nemusí aktívne bojovať, akože byť nejaký aktivista, ale mať také to naladenie, že to nie je len niečo, čo sa deje u mňa v posteli ale naozaj to trošku zasahuje aj do môjho života, nie len sexuálneho.“⁸⁸ Tiež sa za osobný vklad môže považovať účasť na LGBT podujatiach⁸⁹ alebo podpora legislatívnych úprav pre členov LGBT menšiny⁹⁰.

Spoločný symbol členov môže byť dúha. Nemusí byť v podobe dúhovej vlajky ale aj v podobe doplnkov ako sú šperky, odznaky, opasky a podobne.

„Výskumníčka: Čo ta prvé napadne, keď sa povie pojem LGBT komunita? Úplne čokoľvek...

⁸⁷ McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v American Journal of Community Psychology, 14(1), 1986, str. 10

⁸⁸ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017, čas: 00:06:56

⁸⁹ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

⁹⁰ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

*Participant: Dúha (smiech).“*⁹¹

V nasledujúcich odstavcoch by som sa rada presunula od členstva späť ku znakom komunity. Druhým kritériom pre vytváranie komunity bol vplyv členov na komunitu a vplyv komunity na členov. Tento znak je, však, ťažko dokázateľný. Môže mať veľa podôb a participanti si ho často nemusia ani uvedomiť. Toto môže byť. Napríklad: v prípade LGBT podujatí, každý jeden účastník určuje, akým smerom sa bude uberať LGBT komunita a aké podujatia bude organizovať. Tiež to môže byť podpora legislatívnych zmien ako napríklad novela o priosvojení. Ale ani jedno nie je priame ovplyvňovanie. Vplyv komunity na členov je podobný prípad. Môže mať veľa podôb ako napríklad vyhľadávanie informácií o komunite, navštevovanie podujatí a podobne. Avšak, tiež je problematické dokázať, že tieto aktivity majú skutočne vplyv na komunitu.

Pri rozhovoroch s LGBT ľuďmi sa často objavuje téma coming outu, či už vnútorného alebo vonkajšieho⁹², čo je skúsenosť, ktorou si prechádzajú LGBT osoby. Často je táto skúsenosť spájaná so silnými emóciami. Práve toto môže mať sociálnu funkciu vo vnútri komunity. Avšak častejšie sa téma coming outu objavuje u žien ako u mužov.

Niekoľko krát som vo výskume narazila na tému spolupatričnosti vo vnútri komunity. „*Když si v té komunitě tak si mezi lidmi, s kterými sdílíš nějaké názory nebo ti nějak pomáhají s nějakými důležitými životními otázkami.*“⁹³ povedala jedna z participantiek.

Táto téma sa objavila vo viacerých rozhovoroch a to hneď pri otázke, ako by participanti definovali komunitu. V jednom rozhovore bolo toto

⁹¹ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017, čas: 00:02:18

⁹² B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016;

C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017

⁹³ H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017, čas: 00:04:36

tvrdenie ešte posilnené tým, že by všetci v LGBT komunite mali bojovať za práva ostatných členov komunity, napriek tomu, že sú v niečom odlišní.

„Výskumníčka: Čo ťa prvé napadne, keď sa povie pojem LGBT komunita? Úplne čokoľvek...

Participant: [...] strašne veľa ľudí, ktorí sú strašne odlišní, ale nejakým spôsobom sa máme cítiť jednotní. Alebo v podstate bojovať aj za nejakých iných ľudí, ktorí nemusia mať rovnakú identitu ako ja, ale vieme, že je to niečo, čo je proste proti tej heteronormativite.“⁹⁴

Tvorí teda LGBT menšina komunitu? LGBT komunita spĺňa väčšinu z definície od Mc Millana a Chavisa. Keď sa však vrátim ku ideám Youngovej, minoritná sexuálna orientácia a/alebo genderová identita je stále len serialita, na základe ktorej nie je možné hovoriť o komunite. Napriek tomu, ak by som nadviazala na jej dielo, mojich participantov nespája len minoritná sexuálna identita ale aj veková skupina, lokalita, sociálna trieda a pravdepodobne aj etnicita. Na základe čoho je možné hovoriť o užšej skupine, ktorú spája viac než len určitá inakosť- serialita v diele Yungovej.⁹⁵

3.2 Faktory, ktoré môžu vplývať na komunitu

Ku asociáciám spojených s LGBT komunitou patrí tiež Prague pride⁹⁶ ako najväčšia LGBT udalosť v Českej republike. Práve Prague pride je podujatie, kde je možné vnímať LGBT komunitu ako veľkú homogénnu skupinu ale taktiež si všímať rozdiely medzi jednotlivými účastníkmi. Faktom však ostáva, že názory na Prague pride sa líšia aj u osôb priamo

⁹⁴ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.17, čas: 00:02:18

⁹⁵ Young, I.M., *Gender as Seriality: Thinking about Women as a Social Collective*, 1994

⁹⁶ E Rozhovor, Participant 5, 8.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

z LGBT menšiny. Väčšina participantov ho podporovala ⁹⁷, ale nie všetci sa na ňom zúčastnili. Aj keď, v mojom výskume som sa stretla aj s názorom, že Prague pride je príliš veľký, okázalý a zbytočne provokatívny. ⁹⁸ Jeden participant hodnotil myšlienku Prague pride pozitívne, avšak prekážalo mu obnažovanie na verejnosti ⁹⁹. Zásadný vplyv má prezentovanie Prague pride v médiách, ktoré často hľadajú len senzáciu a snažia sa zvýšiť čítanosť alebo sledovanosť a tak vyhľadávajú osoby, ktoré vybočujú z davu svojim vzhľadom a/alebo transparentami a podobne, čo môže vplývať značne negatívne.

Naopak, participantka, ktorá mala negatívny názor na Prague pride, hodnotila pozitívne malé podujatia ako napríklad Queer beer a Ozvěny Mezipater, ktoré organizuje Ollove. ¹⁰⁰ Celkovo, viacero participantov boli buď účastníkmi alebo aspoň sympatizantami. ¹⁰¹ Tieto podujatia majú viac komorný charakter, ktorý môže byť v istých ohľadoch príjemnejší ako sprievod na Prague pride, ktorého sa zúčastňuje niekoľko desiatok tisíc ľudí. ¹⁰² V jednom rozhovore som sa okrajovo zaoberala Freedom night, čo je párty určená primárne pre ženy, čím vytvára kontrast ku gay barom, ktoré sú primárne určené pre mužov. ¹⁰³

⁹⁷ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

E Rozhovor, Participant 5, 8.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

⁹⁸ B Rozhovor, Participant 1, 3.5.2016

⁹⁹ F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017

¹⁰⁰ B Rozhovor, Participant 1, 3.5.2016

¹⁰¹ F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹⁰² iDnes.cz (Bůnová, M. & Heller, J. & Musilová, A.), *Prahou prošel duhový průvod hrdosti, přilákal tisíce lidí*, zverejnené 12.8.2017, dostupné online na: https://zpravy.idnes.cz/pochod-hrdosti-prague-pride-praha-dln-/domaci.aspx?c=A170812_083824_domaci_nub, pozreté: 2.12.2017

¹⁰³ H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

Okrem informácií priamo súvisiacich s popisom komunity a jej členov, som sa vo výskume venovala aj iným témam, ktoré ale tiež môžu mať zásadný vplyv na komunitu.

Zaujímal ma vplyv genderu na homogenitu LGBT komunity, vzhľadom na fakty, ktoré som mala popísané v teoretickej časti práce. V spoločnosti stále existuje stereotyp, že muži sú viac sústredení na sex a ženy na vzťahy, čo mi potvrdili aj participanti v mojom výskume. Napriek tomu, že sami participanti priznali, že môžu byť ovplyvnení genderovými stereotypmi.¹⁰⁴

„Výskumníčka: A celkovo, keď si pozrieš históriu lesbickej a gay komunity, tak často krát sú dosť oddelené od seba, ten vývoj...

Participant: [...] to no, je to pravda, že tam môžu byť nejaké nezhody lebo tak jedni bojujú za možno väčšiu sexuálnu slobodu, tí zase práve naopak o to, aby tam nebolo to vnímané hlavne, ale hlavne sa tváriť, že vieme byť úplne rovnako ako heterosexuáli, úplne perfektná rodinka. [...]

Výskumníčka: Teraz kto bojuje za čo?

Participant: No práve si myslím, že u tých žien- možno si to tak nejak stereotypizujem- ale práve skôr sa zamierovali na to usadiť sa, byť s tou partnerkou a mať deti a či majú aj nejaký ženský pud vychovať dieťa... Síce aj muži to tak majú, a zasa niektoré ženy vôbec také nemajú, ale si myslím, že je to tak vo väčšine, že chcú mať tú rodinu a starať sa o niekoho. Tak práve preto by oni- teda ich tak vnímam- chceli nie úplne upozorňovať na tú sexualitu... ale skôr funkčnosť, že sa proste vedia postarať o výchovu dieťaťa.“¹⁰⁵

Niektorí participanti naopak genderové rozdiely v LGBT komunite vôbec nevnímajú a participantky nepovažujú feminizmus za tak dôležitý, ako bol

¹⁰⁴ F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017

¹⁰⁵ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017, čas: 00:14:44

v minulosti a tak sú ovplyvnené týmito ideami len mierne alebo vôbec.¹⁰⁶ Taktiež ani v jednom rozhovore nedošlo ani v náznakoch ku konfliktu medzi mužmi a ženami alebo ku neakceptovaniu komunity lesieb (a bisexuálnych žien) zo strany gay (a bisexuálnych) mužov a naopak.

Jedna z participantiek uviedla v rozhovore, že nevidí rozdiely medzi mužmi a ženami ale rozdelila by to podľa preferencií.

„Výskumníčka: Vnímaš mužov a ženy v tej komunite oddelene?

*Participantka: Určite formujú také odnože, ktoré sú navzájom trošku odlišné a odlišené ale nedávala by som to na mužov a ženy ale na ľudí, ktorí spia výhradne s mužmi a ľuďmi, ktorí spia výhradne so ženami. Medzi nimi je, podľa mňa, taký najväčší rozpor. [...]*¹⁰⁷ Práve týmto výrokom rozdelila LGBT komunitu nie na mužov a ženy ale na výhradne homosexuálne orientovaných mužov a na výhradne homosexuálne orientované ženy. V tom rozhovore sa objavil predpoklad, že si nebudú rozumieť najmä v konverzáciách o sexualite.¹⁰⁸ Napriek tomu, stále sú súčasťou LGBT menšiny a môžu si rozumieť ohľadom iných tém, ktoré priamo súvisia s bytím LGBT osobou.

S LGBT komunitou súvisí aj pojem queer. Zaujímalo ma, čo si participanti myslia o tomto pojme, keďže som zvažovala možnosť, že bude pre nich výhodnejšie identifikovať sa ako queer a nie priamo LGBT. Participantí síce vedeli, že pojem queer existuje ale často ho nevedeli presne definovať a ani jeden z nich sa neoznačil ako queer.¹⁰⁹ Dôvod, prečo sa pojem queer používa menej, môže byť aj určitá exkluzivita LGBT komunity ako

¹⁰⁶ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹⁰⁷ I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017, čas: 00:10:05

¹⁰⁸ I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

¹⁰⁹ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

E Rozhovor, Participant 5, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

zoskupenia výlučne ľudí s menšinovou sexuálnou orientáciou a/alebo identitou. No tým pádom je diskutabilné, kam by mali byť zaradené orientácie ako napríklad asexualita, demisexualita, sapiosexualita alebo vzťahy založené na submisivite a dominancii a polyamoria. Vzhľadom na to, že ľudia, ktorí sa zaraďujú do jedného alebo viacerých z týchto pojmov, môžu byť stále heterosexuálni.

Keďže sa pojem LGBT skladá z viacerých menšín (homosexuálnej, bisexuálnej a trans*), zisťovala som aj to, aký majú účastníci postoj ku osobám s inou sexuálnou orientáciou a/alebo identitou ako je orientácia a identita účastníka. Preto som do rozhovorov som zaradila aj modelové situácie, v ktorých som sa pýtala účastníkov, ako by sa zachovali, keby ich začali „baliť“ ľudia s inou sexuálnou orientáciou alebo identitou. Týmito otázkami som sa snažila začať diskusiu o iných odlišných orientáciách alebo sexuálnych identitách, aké mal konkrétny účastník. Zamerala som sa najmä na bisexualitu, homosexualitu, asexualitu a transsexualitu.

Veľká časť účastníkov tvrdila, že neveria, že by človek mohol byť bisexuál s rovnakým pomerom atraktivity ku mužom aj ženám.¹¹⁰ Tak isto som sa v rozhovoroch stretla s názorom, že za istých okolností môže byť bisexualita len medzistupňom ku tomu, aby sa človek vyoutoval ako homosexuál, ale nie je to podmienka.¹¹¹ Majorita účastníkov nemala problém akceptovať bisexualitu ako legitímnu sexuálnu orientáciu, až na jeden prípad, kedy bola účastníčka skeptická. *„Každopádne, ted' sama si myslím, že tohle není odpověď. Člověk vždycky chce něco víc. Bisexuální... to mi*

¹¹⁰ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹¹¹ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017

*vždycky přijde, jako takoví ti lidi, že je chvílku něco baví a pak je to už zas nebaví.“*¹¹²

Naopak, robila som rozhovor aj s participantkou, ktorá bola bisexuálna a z jej odpovedí bolo zjavné, že sa necíti byť úplne akceptovaná homosexuálne orientovanými osobami.

„Výskumníčka: Aké je to byť bisexuálkou v tejto komunite?

*Participantka: Ťažké, ťažké. Bisexuáli sú nepochopená skupina, podľa mňa. Pretože je to také... Z pohľadu heterosexuálov je to jednoznačné ,môžeš byť hetero', tak prečo nie. Kdežto z pohľadu homosexuálov je to také, že ,môžeš byť naša ale snažíš sa tváriť strašne hetero a splynúť s nejakým davom', a byť proste normálna, podľa mňa.“*¹¹³

Keď som sa zaujímala konkrétne o vzťah s bisexuálom, značná časť participantov mi povedala, že preferujú homosexuálneho partnera (sami sú homosexuálne orientovaní).¹¹⁴ Avšak, vstupujú tam rôzne iné faktory, akými sú napríklad zamilovanosť alebo láska, čo by bola okolnosť, kedy by pre nich orientácia nebola podstatná.¹¹⁵ Napriek tomu priznávajú, že zo vzťahov s bisexuálne orientovaným človekom plynie väčšie ohrozenie, práve kvôli tomu, že náklonnosť ku mužom a ženám u bisexuálov sa môže líšiť v rôznych obdobiach života.¹¹⁶

¹¹² C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017, čas: 00:18:09

¹¹³ I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017, čas: 00:06:04

¹¹⁴ B Rozhovor, Participant 1, 3.5.2016;

C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹¹⁵ B Rozhovor, Participant 1, 3.5.2016;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹¹⁶ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

„Participant: [...] tí partneri sú viac žiarliví alebo sa viac obávajú¹¹⁷, že napríklad: žene nemôžem ja konkurovať, takže keď sa on zakuká do nejakej holky, tak mám smolu a tým pádom je to také... no a potom, tak som sa nad tým zamyslel a akože je pravda, že teraz s tým priateľom, najprv som to tak nejak neriešil, ale teraz už ma občas... [...] Teraz už vlastne sa nad tým zamyslím, že ale vážne, že čo ak sa niečo také stane. Zatiaľ sa to snažím v kludne brať. Neviem no, dôležité je, že si rozumieme a už to, o čo sa zaujíma, či ho vzrušuje aj aj... Ale ak by to prestalo fungovať, tak by som bol asi viac taký... Podozrievavý... Kebyže ide za kamarátkou a je gay, tak si povieš, že proste v pohode a takto, keď máš už nejaké také... keď sa obávaš, že ten vzťah sa rozpadá a zrazu vieš, že furt chodí za nejakou holkou, tak už je to také, že už to nemusí byť len kamarátka.“¹¹⁸

Z citátu cítiť isté obavy, v tomto prípade nie sú také zásadné. Avšak, v niektorých prípadoch môžu podobné myšlienky viesť až ku odmietaniu potenciálnych bisexuálnych partnerov.

Na druhú stranu, participantka, ktorá sa identifikovala ako pansexuálka zdôrazňovala, že veľmi záleží na tom, aký je konkrétny človek a nie aké je jeho pohlavie (respektíve gender).

Asexuálneho partnera by nechcel mať takmer žiadny z participantov¹¹⁹, okrem jednej participantky¹²⁰. Napriek tomu, že sex nie je jediné kritérium pre vzťah, participantí by hľadali nejaký kompromis, ako by si mohli kompenzovať orientáciu asexuálneho partnera, poprípade by očakávali od partnera, že im povolí milenca/milenku¹²¹, očakávali istú kompenzáciu na

¹¹⁷ Pozn.: referencie ku jednej z prednášok Olgy Pechovej

¹¹⁸ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017, čas: 00:22:25

¹¹⁹ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹²⁰ I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

¹²¹ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017

citovej úrovni alebo by dúfali, že asexualita partnera/partnerky sa postupom času zmení na demisexualitu ¹²².

Vo svojom výskume som sa taktiež okrajovo zamerala na trans* osoby a postoj homosexuálne, bisexuálne a pansexuálne orientovaných osôb k nim. No vzhľadom na to, že tento pojem je veľmi široký, do konkrétnej osnovy rozhovorov som zaradila len otázky ohľadom transsexuálov, ako najvýraznejšej skupiny z trans* komunity. Konkrétne som sa participantov pýtala na modelovú situáciu, čo keby ich „balila“ transsexuálna osoba. Pri transsexualite sa objavila jemná stigmatizácia, keď som sa pýtala na romantické vzťahy. Jedna z participantiek by mala problém s mužskou anatómiou, napriek tomu, že by sa jednalo o transsexuálnu ženu, ale nebolo by to pre ňu podstatné, keby si daná transsexuálna žena prešla úplnou tranzíciou, vrátane operácie na zmenu pohlavia. ¹²³ Avšak, v jednom rozhovore, participantka rozhodne odmietla to, že by bola ochotná mať vzťah s transsexuálnou ženou.

„Výskumníčka: Ako prelínanie genderov nie je čisté?

Participantka: Né no, žena má byť prostě žena tak, jak je. Tak, jak se narodila. [...] Do vztahu čistě ženu.“ ¹²⁴

Sama však priznala, že so spoznávaním transsexuálov čisto len z priateľského hľadiska by nemala problém a ani ich nijakým spôsobom neodsudzuje za to, kým sú. ¹²⁵ Úplne iné názory na transsexuálne osoby mali gay muži a bisexuálne a pansexuálne orientované participantky. S transsexualitou by nemali problém, napriek tomu, že by to bolo pre nich prekvapujúce. ¹²⁶

¹²² H Rozhovor, Participant 7 15.3.2017

¹²³ B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016

¹²⁴ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017, čas: 00:20:58

¹²⁵ C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017

¹²⁶ D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017

V Českom prostredí LGBT komunity je momentálne pomerne intenzívne riešená novela o priosvojení, čo môže byť práve jedna z príležitostí, kedy je LGBT komunita jednotnejšia práve preto, by dosiahla spoločné politické ciele. Všetci participanti mali povedomie o tejto novele a tak isto mali informácie o registrovanom partnerstve.¹²⁷ Na legislatívu som sa pýtala, pretože som chcela zistiť povedomie participantoch o LGBT aktualitách, ktoré by mali vplyv na takmer celú LGBT menšinu. Registrované partnerstvo považujem za dôležitú inštitúciu v snahe priblížiť sa norme spoločnosti a vytvoriť nukleárnu rodinu. Na druhú stranu, tieto snahy o normativitu môžu viesť ku stigmatizácii niektorých členov aj v rámci LGBT komunity a môže dochádzať ku konfliktu záujmov medzi osobami, ktoré sa snažia prezentovať LGBT komunitu ako skupinu ľudí s konzervatívnymi morálnymi hodnotami (to sú: manželstvo/registrácia, nukleárna rodina a tak ďalej) a osobami, ktoré chcú žiť nekonvenčným životom bez záväzkov.

V mojom výskume uvažovali o registrovanom partnerstve viac ženy a hovorili o ňom s väčšou istotou už tesne po dvadsiatom roku života.¹²⁸ Viacero participantov však podotklo, že sa nechcú registrovať ale oženiť/vydať a chceli by, aby manželstvo bolo povolené pre všetkých a považujú to za znevýhodňovanie homosexuálnej a bisexuálnej menšiny.¹²⁹

E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

¹²⁷ *B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016;*

C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;

D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017;

E Rozhovor, Participant 4, 8.3.2017;

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

¹²⁸ *C Rozhovor, Participant 2, 7.3.2017;*

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017;

I Rozhovor, Participant 8, 29.9.2017

¹²⁹ *B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016;*

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

Vzhľadom na to, že som mala moju prácu zameranú na Olomouc, pýtala som sa participantov aj na to, ako vnímajú LGBT komunitu priamo v Olomouci. Olomouc bol participantami označený za tolerantné mesto, kde je možné vidieť stále viac homosexuálnych párov.¹³⁰ Avšak tento názor môže vyplývať z označenia Českej republiky ako tolerantnej krajiny. Z organizácií, participanti najviac reflektovali združenie Ollove, a z jeho aktivít najviac Queer beer, na ktoré mali pozitívny názor.¹³¹ Ohľadom Divy- jediného gay baru v Olomouci- mi participanti potvrdili, že Diva nie je výlučne bar pre homosexuálov.¹³² Niekoľkí participanti sa zhodli na tom, že Diva má označenie „gay bar“ z minulosti ale toto označenie v súčasnosti nekoreluje s realitou a väčšina klientely je heterosexuálnej orientácie, čo je hlavný dôvod prečo ju nie je možné vnímať ako komunitný priestor LGBT komunity.¹³³

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017;

¹³⁰ *D Rozhovor, Participant 3, 8.3.2017*

¹³¹ *B Rozhovor, Participant 1, 31.5.2016;*

F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;

G Rozhovor, Participant 6, 15.3.2017;

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017;

¹³² *F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017;*

H Rozhovor, Participant 7, 15.3.2017

¹³³ *F Rozhovor, Participant 5, 9.3.2017*

Záver

„Názory na jednu a tu samou otázku, ktoré je možné během rozhovoru získat, mohou být rozmanité, dokonce třeba rozporuplné a strukturované nikoliv náhodně podle různých úrovní vědomí.“¹³⁴ napísal Jean-Claude Kaufmann vo svojej knihe *Chápající rozhovor* a ja sa plne stotožňujem s týmto tvrdením. Avšak, vo výskume môže dôjsť nie len ku javu, ktorý opisuje Kaufmann ale tak isto ku tomu, že odpovede participantov sú veľmi rôznorodé a je problematické napísať jednotný záver. Tak isto je problematické vytvoriť teóriu o komunite, keďže komunita má mnoho definícií a často je takmer nemožné ju definovať.

Napriek tomu, môžem sa o to aspoň pokúsiť. Prvá výskumná otázka bola smerovaná priamo na komunitu. Začala by som teda so znakmi komunity, ktorým som sa venovala už v predchádzajúcich kapitolách.¹³⁵ Z výskumu vyplýva, že LGBT osoby môžu za istých okolností tvoriť komunitu. Avšak toto tvrdenie sa rozhodne nevzťahuje na všetky LGBT osoby. Už pri prvom znaku, ktorým je členstvo, sa niektorí participantí neoznačili ako členovia a niektorí váhali. Na druhej strane, väčšina považovala slová menšina a komunita za synonymá, čo znamená, že celá LGBT menšina tvorí zároveň komunitu.

Najväčšiu dilemu som mala s vplyvom komunity na členov a jej členov na komunitu. Hlavný problém je, že tento vplyv si nemusia uvedomovať ani samotní členovia. Najmä, keď ide o málo alebo vôbec neorganizovanú komunitu ako by mala byť tá LGBT. Je pochopiteľné, že vplyv, tak ako je popisovaný v teoretickej časti mojej práce, tam bude, ale je náročné ho zachytiť do výskumu. Hlavný problém nastáva v tom, že vplyv môže mať mnoho podôb. Už len tým, že sa jedinec zúčastní na LGBT podujatí, má vplyv na komunitu. Tiež to môže byť vplyv cez podporu

¹³⁴ Kaufmann, J.-C., *Chápající rozhovor*, 2010, str. 24

¹³⁵ McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v *American Journal of Community Psychology*, 14(1), 1986, str. 8

legislatívnych zmien, podpis petícií, podporovaní aktivistických združení a podobne. Komunita má vplyv na jedinca napríklad tým, že vyvíja väčší tlak na presadzovanie týchto zmien. Tiež možnosťami realizovať sa ako člen komunity a často vytváraním bezpečného priestoru pre ostatných členov.

Integrácia a napĺňanie potrieb súvisia s členstvom a aj s emocionálnym spojením. V citátoch z rozhovorov som mala načrtnuté, že LGBT komunita by svojim členom mala byť schopná poskytnúť aj podporu, porozumenie a lásku. Integrita v komunite záleží hlavne na pocite konkrétnej osoby a jej vlastnom pocite príslušnosti.

Emocionálne spojenie nemusí byť len podmienka LGBT komunity, tak isto ho môže zažívať každá LGBT osoba osamote, pri čom táto skúsenosť môže vychádzať čisto len z toho, že daný jedinec je LGBT. Ja som v mojej práci spomenula coming out, pretože to je skúsenosť, ktorú má každá LGBT osoba, bez ohľadu na to, či sa identifikuje ako člen LGBT komunity alebo nie. Obdobie coming outu sa väčšinou spája so silnými emóciami a neskôr slúži ako jedna z tém rozhovorov, čím sa utužujú vzťahy medzi LGBT osobami. Práve tieto faktory utužujú emocionálne spojenie medzi LGBT osobami a prispievajú ku formovaniu LGBT komunity.

LGBT osoby môžu vytvárať LGBT komunitu, avšak tým, že táto komunita by nebola organizovaná a príliš široká, nie je taká zreteľná. Veľa záleží na prežívaní jej členov a spôsobe, ako si oni sami určia komunitu.

Druhá výskumná otázka bola ohľadom členstva. Popis členstva by som rozdelila do troch základných skupín podľa môjho výskumu: členmi sú všetky LGBT osoby; členmi sú LGBT osoby, ktoré sa za členov sami považujú; a nasledujú osoby, ktoré sa necítia byť členom LGBT komunity.

Tretia výskumná otázka sa týkala homogenity komunity. Komunita nie je homogénna, aj v nej existujú náznaky predsudkov a konfliktov. Avšak,

na druhú stranu, participanti z môjho výskumu vyzývali na ochotu hájiť práva všetkých osôb, ktoré sa vymykajú heteronormativite, čo je práve faktor, ktorý podporuje súdržnosť.

V mojom výskume, genderové rozdiely a ani feminizmus nemali žiadny výrazný vplyv na komunitu. Pri bisexualite a transsexualite sa objavila mierna stigmatizácia, avšak súviselo to viac s osobnými preferenciami ako s homogenitou LGBT komunity.

LGBT osoby môžu za určitých okolností vytvárať komunitu, vzhľadom na to, že znaky komunity sú prevažne splnené. Táto komunita však nie je organizovaná, takže záleží najmä na tom, ako sa identifikuje konkrétny jedinec, od čoho sa môžu odvíjať základné znaky komunity ako členstvo, pocit integrácie a podobne. Pre konkrétneho jedinca tým pádom LGBT komunita neexistuje, pretože ju tak nevníma. Podľa literatúry však môžeme hovoriť o LGBT komunite. Avšak, nie je nevyhnutne homogénna, má svoje menšiny, medzi ktorými sú určité hranice, no nie sú také výrazné, aby sa jednoznačne dalo tvrdiť, že LGBT komunita neexistuje a miesto toho existuje len homosexuálna, bisexuálna a transgender menšina.

Zdroje

- Afloat, M., video *That Magic Moment: Detransition and Medical Theodicy*, 2016, dostupné online na: <https://www.youtube.com/watch?v=KNp3u0qcDJk>, zhliadnuté 1.2.2017
- AVEN, *General FAQ*, dostupné online na: <http://www.asexuality.org/?q=general.html>, stiahnuté 30.1.2017
- Beňová, K. & Goga, S. & Gjuričová, J. a kol., *Analýza situace lesbické, gay, bisexuální a transgender menšiny v ČR*, 2007, Praha: Úřad vlády ČR, dostupné online na: http://www.vlada.cz/assets/ppov/rlp/vybory/sexualni-mensiny/CZ_analyza_web.pdf, stiahnuté 30.1.2017
- Brzek, A. & Pondělíčková-Mašlová, J., *Třetí pohlaví?*, 1992, Praha : Scientia Medica
- Crawley, S.L., *Are Butch and Fem Working-Class and Antifeminist?*, publikované v *Gender and Society*, 2001, Sage Publications, Inc., dostupné online na: <http://www.jstor.org/stable/3081843>, stiahnuté: 23.10.2016
- Cruikshank, M., *The gay and lesbian liberation movement*, 1992, New York : Routledge
- Fafejta, M., *Sexualita a sexuální identita*, 2016, Praha : Portál
- Fafejta, M., *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*, 2004, Věrovany : Nakladatelství Jan Piszkiwicz
- Ferguson, A., *Sex War: The Debate between Radical and Libertarian Feminists*, 1984, dostupné online na: <http://www.jstor.org/stable/pdf/3174240.pdf>, stiahnuté 1.2.2017
- It's pronounced metrosexual, *What does the asterisk in "trans*" stand for?*, dostupné online na: <http://itspronouncedmetrosexual.com/2012/05/what-does-the-asterisk-in-trans-stand-for/#sthash.BByDnZjU.XxLKZQSy.dpbs>, prezreté 20.2.2017
- Kaufmann, J.-C., *Chápající rozhovor*, 2010, Praha : Slon
- Kinsey Institute, *The Kinsey Scale*, dostupné online na: <https://www.kinseyinstitute.org/research/publications/kinsey-scale.php>, stiahnuté 30.1. 2017

- Kinsey, A.C., *Sexual behavior in the human female*, 1953, Philadelphia : Saunders
- Kinsey, A.C., *Sexual behavior in the human male*, 1948, Philadelphia : Saunders
- Lapovsky Kennedy, E. & Davis M.D., *Boots of leather, slippers of gold: The history of a lesbian community*, 1993, New York: Routled
- Malina, J. a kol., *Antropologický slovník*, dostupné online na: <http://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/slovník.html>, navštívené 30.1.2017
- McMillan, D.W., & Chavis, D.M., *Sense of community: A definition and theory* v *American Journal of Community Psychology*, 14(1), 1986
- Oficiální stránka Prague pride, dostupné online na: <https://www.praguepride.cz/>, navštívené 27.2.2017
- Oficiální stránka Různé rodiny, stejná práva, dostupné online na: <http://www.stejnarodina.cz/>, navštívené 27.2.2017
- Oficiální stránky Club Heaven na Facebooku, dostupné online: <https://www.facebook.com/clubheavenn/?fref=ts>, navštívené 16.2.2017
- Oficiální stránky Diva Bar Olomouc na Facebooku, dostupné online na: <https://www.facebook.com/Diva-Bar-Olomouc-150937484965342/>, navštívené 16.2.2017
- Oficiální stránky Galibi, sekcia O klubu, dostupné online na: <http://galibi.cz/o-klubu/>, navštívené 3.3.2017
- Oficiální stránky Charlie, dostupné online na: <http://www.charlie.li/>, navštívené 27.2.2017
- Oficiální stránky iDnes.cz (Bůnová, M. & Heller, J. & Musilová, A.), *Prahou prošel duhový průvod hrdosti, přilákal tisíce lidí*, zveřejněné 12.8.2017, dostupné online na: https://zpravy.idnes.cz/pochod-hrdosti-prague-pride-praha-dln-/domaci.aspx?c=A170812_083824_domaci_nub, pozreté: 2.12.2017
- Oficiální stránky Lesby sobě na Facebooku, dostupné online na: <https://www.facebook.com/lesbysobe/?fref=ts>, navštívené 27.2.2017
- Oficiální stránky Mezipater, dostupné online na: <http://www.mezipatra.cz/>, prezreté 15.2.2017

- Oficiálne stránky Ollove na Facebooku, sekcia Udalosti, Dostupné online na: <https://www.facebook.com/olloveos/events/>, prezreté 15.2.2017
- Oficiálne stránky PROUD, <http://proud.cz/>, navštívené: 31.3.2017
- Oficiálne stránky QMU na Facebooku, dostupné online na: <https://www.facebook.com/kvemu>, navštívené 27.2.2017
- Oficiálne stránky Queerball, sekcia *O nás*, dostupné online na: <http://www.queerball.cz/o-akci/o-nas>, navštívené: 13.12.2017
- Oficiálne stránky Společnosti pro queer paměť, dostupné online na: <https://www.queerpamet.cz/>, navštívené 27.2.2017
- Oficiálne stránky Ústavného súdu, *Pouhá skutečnost, že osoba žije v registrovaném partnerství, nemůže být překážkou osvojení dítěte*, zverejnené: 28.6.2016, dostupné online na: <http://www.usoud.cz/aktualne/pouha-skutecnost-ze-osoba-zije-v-registrovanem-partnerstvi-nemuze-byt-prekazkou-osvoje/>, navštívené 31.3.2017
- Seidl, J. a kol., *Od žaláře k oltáři*, 2012, Brno : Host
- Spelman, E., *Inessential Woman*, 1988, Boston : Beacon
- The New York Times (Liptak, A.), *Supreme Court Ruling Makes Same-Sex Marriage a Right Nationwide*, uverejnené: 26.6.2015, dostupné online na: https://www.nytimes.com/2015/06/27/us/supreme-court-same-sex-marriage.html?_r=0, navštívené: 3.4.2017
- Young, I.M., *Gender as seriality: Thinking about Women as a Social Collective*, publikované v *Signs*, 1994, The University of Chicago Press, dostupné online na: <http://www.jstor.org/stable/3174775>, stiahnuté: 23.10.2016